

Карпенко Я.С.
гр. ФФБС 3
Київський національний
торговельно-економічний університет
Науковий керівник – д.е.н., професор Волосович С.В.

ПРЕФЕРЕНЦІЇ ДЛЯ УКРАЇНИ В РАМКАХ ВІЛЬНОЇ ТОРГІВЛІ З ЄС

Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом в повному обсязі вступила в силу 1 вересня 2017 року, проте окремі її норми почали тимчасово діяти ще 1 листопада 2014 року. 1 січня 2016 року запрацював економічний розділ, а саме □ Зона вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом. Угода за своїм обсягом і тематичним охопленням стала найбільшим міжнародно-правовим документом за всю історію України та найбільшим міжнародним договором з третьою країною, коли-небудь укладеним Європейським Союзом.

Для того, щоб скористатися преференціями в рамках вільної торгівлі між Україною та ЄС (далі – ПВЗВТ), товар має бути походженням з України або з ЄС та відповідати правилам походження, визначеним у Протоколі I Угоди про асоціацію [1].

Основним документом, який підтверджує преференційний характер походження товару в рамках ПВЗВТ є сертифікат з перевезення товару EUR.1, який з 1 січня 2016 року видають митні органи на безоплатній основі. А для товарів вартість яких не перевищує 6 000 євро – декларація інвойс (стаття 22 Протоколу I до Угоди про асоціацію). З метою організації повноцінного функціонування системи визначено місця видачі сертифікатів – 162 підрозділи митниць, які максимально наближені до потенційних експортерів/виробників [1]. Також варто зазначити, що преференцію може отримати як фізична, так і юридична особа.

Статус уповноваженого (схваленого) експортера дає змогу українським експортерам при експорті товарів до держав-членів ЄС самостійно визначати країну походження товарів без оформлення сертифіката "EUR.1". Схваленим експортером може бути підприємство-експортер, юридична особа, зареєстрована в Україні, за винятком митного брокера, яка здійснює постійні відправлення товарів на умовах угод та має право самостійно оформлювати декларацію інвойс незалежно від вартості партії товару [2].

Для 36 товарів передбачено встановлення безмитних тарифних квот ЄС. Також встановлені додаткові обсяги по 4 видах товарів. Адміністрування тарифних квот для імпорту відбуватиметься за принципом “перший прийшов – перший обслуговується” та через систему імпортерських ліцензій (здійснюється на запит імпортера держави-члена ЄС).

Про наявність невикористаного залишку в рамках тарифної квоти можна дізнатися в режимі он-лайн у відповідному розділі на офіційному порталі Європейської Комісії (інформація коригується щовечора). Імпорт товарів понад визначений обсяг підпадатиме під загальний режим імпорту.

Процедура збільшення обсягів тарифних квот передбачена, проте можлива лише через 5 років після набрання Угодою чинності. Крім того, в рамках додаткових торговельних преференцій, які набули чинності 1 жовтня 2017 року, ЄС запроваджено додаткові нульові тарифні квоти на імпорт української агрохарчової продукції [1].

Усі товари, які імпортуються на митну територію ЄС в обов’язковому порядку повинні відповідати усім вимогам Європейського Союзу, спрямованим на забезпечення захисту споживачів. Ці вимоги суттєво різняться у залежності від конкретного товару, але у цілому можуть бути згруповані за такими напрямками:

- технічні вимоги;
- екологічні вимоги;
- вимоги у сфері санітарних та фітосанітарних заходів [2].

Крім того, до певних видів продукції на рівні ЄС встановлюються маркетингові стандарти, а також застосовуються імпорту обмеження, що також можуть розглядатися як механізми захисту внутрішнього ринку від імпорту товарів, якість і безпека яких не відповідає вимогам Євросоюзу. При цьому, для того щоб мати можливість експортувати продукцію тваринного походження до ЄС, вона має походити з зареєстрованих потужностей або потужностей, на які видано експлуатаційний дозвіл в країні-експортері [1].

Таким чином, бачимо, що Зона вільної торгівлі дала поштовх інтеграції з Європейським законодавством. Наша держава отримала чимало можливостей, серед яких:

- доступ до найбільшого у світі ринку;
- доступ до держзакупівель в ЄС;
- безмитна торгівля з ЄС;
- запровадження європейських стандартів та уніфікація європейського законодавства, що в свою чергу підвищить якість продукції на внутрішньому ринку України;
- формування позитивного іміджу України на світових ринках як виробника якісних товарів;
- залучення інвесторів та передачі технологій із західноєвропейських та інших провідних економік.

Отже, наша країна має можливість перетворитися із експортера сировинних матеріалів та сільськогосподарської продукції на виробника більш вартісної продукції, яка матиме попит на зовнішніх ринках.

1. Офіційний веб-сайт Міністерства економічного розвитку та торгівлі України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/Tags/DocumentsByTag?lang=uk-UA&tag=SpivrobitnitstvoMizhUkrainoiuTaYevropeiskimSoiuzom>
2. Офіційний веб-сайт Представництва України при Європейському Союзі та Європейському Співтоваристві з атомної енергії // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukraine-eu.mfa.gov.ua/ua>